

б'єктами. Такий висновок відповідає положенням Уругвайського раунду переговорів і розвиває їх стосовно до конкретної ситуації [4].

Отже, враховуючи перспективи вступу України до СОТ та зважаючи на недоліки законодавчої бази в сфері експорту продукції зернового господарства, існуючу конкуренцію на світовому ринку, необхідно запроваджувати більш жорстоку систему упереджувальних заходів, які б гарантували конкурентоспроможність вітчизняної сільськогосподарської продукції, зокрема зерна.

Література:

1. Гайдуцький П.І. Указ, який зробив селян власниками землі. // Урядовий кур'єр. - 3 грудня 2002 року. - № 225.
2. Ю.Я.Лузан. Україна та Світова організація торгівлі. // Економіка АПК. - 2002. - № 10.
3. Закон України "Про зерно та ринок зерна в Україні" від 4 липня 2002 року. // Урядовий кур'єр. - 31 липня 2002 року. - №138.
4. В.І. Губенко. Механізм СОТ в країнах з розвинутою економікою та можливості його застосування в Україні. // Економіка АПК. – 2002. - № 6.

УДК 336.129

ВИДАТКИ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ НА ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ РИНКОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Л.П.СІДЕЛЬНИКОВА – пошукувач, Херсонський ДТУ

З переходом країни на ринкові важелі господарювання ефективно управління будь-якою територією неможливе без надання їй широкої самостійності, правової та економічної відповідальності. Оскільки територіальні органи влади володіють усією необхідною інформацією про регіон і регіональні ресурси, саме вони повинні забезпечити комплексний і збалансований соціально-економічний розвиток регіонів, ефективно використовувати природні, географічні, демографічні особливості регіонів, їх економічний, фінансовий та науково-технічний потенціали.

Тому видатки місцевих бюджетів на державне управління, які включають забезпечення функціонування органів місцевого самоврядування і насамперед рад народних депутатів та їх виконавчих органів, відіграють значну роль в соціально-економічних та політичних відносинах суспільства.

Таблиця 1 – Видатки місцевих бюджетів Херсонської області на державне управління у 1992-2000 рр. [3-11]

	1992						1993						1994					
	план		факт		% вико- нання		план		факт		% вико- нання		план		факт		% вико- нання	
	тис.грн	пит.в	тис.грн	пит.в	тис.грн	пит.в	тис.грн	пит.в	тис.грн	пит.в	тис.грн	пит.в	тис.грн	пит.в	тис.грн	пит.в	тис.грн	пит.в
1. м. Каховка	0,09	3,38	0,09	3,23	100,00	3,9	2,19	4,4	2,39	112,82	24,8	2,46	25,4	2,79	102,42			
2. м. Н.Каховка	0,17	1,88	0,16	1,91	94,12	5,8	1,55	6,7	1,85	115,52	85,8	2,00	57,8	2,58	67,37			
3. м. Херсон	0,41	0,90	0,69	1,49	168,29	5,5	1,45	30,1	2,18	547,27	224,1	2,20	275,3	2,86	122,85			
4. Білозерський р-н	0,15	2,76	0,23	4,15	153,33	7,2	5,01	9,9	5,92	137,50	39,7	3,27	51,6	5,64	129,97			
5. Бериславський р-н	0,09	1,71	0,14	2,46	155,56	1,2	1,04	5,3	2,65	441,67	34,2	3,20	38,7	4,07	113,16			
6. В. Олександрів.р-н	0,10	3,02	0,26	5,94	260,00	5,0	4,46	4,8	4,84	96,00	20,9	3,07	42,4	5,53	202,87			
7. В. Лепетиський р-н	0,06	2,03	0,11	3,77	183,33	0,5	1,09	4,3	6,76	860,00	16,7	3,61	29,8	7,41	178,44			
8. В. Рогачицький р-н	0,04	2,08	0,10	5,21	250,00	1,2	2,42	3,0	4,31	250,00	12,7	3,83	20,2	7,36	159,06			
9. Високопільський р-н	0,06	3,11	0,08	4,76	133,33	2,4	6,76	2,7	5,73	112,50	18,3	5,05	27,4	8,29	149,73			
10. Генічеський р-н	0,15	1,87	0,14	1,78	93,33	4,7	2,40	6,5	2,97	138,30	39,0	2,84	64,2	4,71	164,62			
11. Голопристан.р-н	0,11	1,74	0,20	3,54	181,82	5,0	3,45	7,6	4,48	152,00	38,9	2,32	42,9	4,39	110,28			
12. Горностаївський р-н	0,04	1,72	0,07	3,23	175,00	2,0	4,09	3,5	4,93	175,00	23,9	5,29	19,7	5,97	82,43			
13. Іванівський р-н	0,07	3,02	0,10	4,55	142,86	2,0	3,59	3,4	4,64	170,00	26,8	6,33	24,9	7,31	92,91			
14. Каланчацький р-н	0,06	2,09	0,11	3,28	183,33	3,1	5,02	3,5	4,57	112,90	19,1	5,58	24,2	5,94	126,70			
15. Каховський р-н	0,18	4,40	0,19	4,70	105,56	4,3	3,42	5,4	4,66	125,58	42,2	4,84	36,3	4,67	86,02			
16. Н. Сірогозький р-н	0,05	2,53	0,12	4,98	240,00	3,0	5,49	3,0	4,77	100,00	30,0	5,40	32,4	8,17	108,00			
17. Н. Воронцов.р-н	0,08	3,04	0,08	3,03	100,00	2,7	5,07	3,8	4,88	140,74	22,0	4,38	33,6	6,29	152,73			
18. Н. Троїцький р-н	0,08	1,81	0,12	2,70	150,00	4,1	3,03	5,1	3,32	124,39	30,4	3,25	40,2	5,66	132,24			
19. Скадовський р-н	0,14	2,95	0,16	3,16	114,29	2,6	4,01	7,2	4,86	276,92	32,7	2,73	56,9	5,66	174,01			
20. Цюрупинський р-н	0,12	2,29	0,15	2,75	125,00	1,1	2,29	4,6	3,50	418,18	33,3	2,90	45,1	4,48	135,44			
21. Чаплинський р-н	0,09	2,12	0,15	3,69	166,67	3,8	3,45	6,4	4,90	168,42	25,1	2,27	31,4	5,87	125,10			
РАЗОМ:	2,34	1,84	3,45	2,67	147,44	71,1	2,81	131,2	3,28	184,53	840,6	2,78	1020,4	4,11	121,39			
22. Обласний бюджет	0,15	0,21	0,31	0,40	206,67	0,8	0,09	4,7	0,19	587,50	248,6	2,21	238,3	2,10	95,86			
ВСЬОГО ПО ОБЛАСТІ:	2,49	1,25	3,76	1,82	151,00	71,9	2,12	135,9	2,10	189,01	1089,2	2,63	1258,7	3,48	115,56			

Продовження таблиці 1

	1995						1996						1997					
	план		факт		% вико- нання		план		факт		% вико- нання		план		факт		% вико- нання	
	тис.грн	пит.в	тис.грн	пит.в	тис.грн	пит.в	тис.грн	пит.в	тис.грн	пит.в	тис.грн	пит.в	тис.грн	пит.в	тис.грн	пит.в	тис.грн	пит.в
1. м. Каховка	98,7	1,58	98,7	2,12	100,00	180,0	3,33	180,0	3,81	100,00	288,0	4,80	283,0	4,51	98,26			
2. м. Н.Каховка	322,8	2,18	250,1	2,40	77,48	525,0	4,08	470,0	3,67	89,52	641,0	4,30	591,0	3,82	92,20			
3. м. Херсон	1361,3	1,90	1143,5	2,18	84,00	2322,0	3,52	1988,0	2,96	85,62	2188,0	2,84	2006,0	2,40	91,68			
4. Білозерський р-н	260,3	4,13	260,8	4,34	100,19	432,0	5,43	477,0	5,79	110,42	347,0	3,44	458,0	4,12	131,99			
5. Бериславський р-н	146,6	1,97	281,0	4,49	191,68	410,0	5,57	406,0	5,31	99,02	339,0	3,84	330,0	3,44	97,35			
6. В. Олександрів р-н	136,6	3,16	227,7	5,96	166,69	275,0	5,17	352,0	6,89	128,00	207,0	3,41	213,0	3,14	102,90			
7. В. Лепетиський р-н	111,7	3,57	147,3	7,98	131,87	176,0	6,30	243,0	8,68	138,07	158,0	4,39	219,0	6,25	138,61			
8. В. Рогацький р-н	82,7	4,00	139,4	8,09	168,56	200,0	8,36	179,0	8,07	89,50	177,0	6,04	149,0	5,71	84,18			
9. Високопільський р-н	101,1	4,22	140,3	7,44	138,77	214,0	7,38	266,0	9,36	124,30	142,0	4,08	186,0	4,93	130,99			
10. Генічеський р-н	290,0	4,09	305,2	4,77	105,24	581,0	6,58	544,0	6,22	93,63	385,0	3,78	614,0	5,07	159,48			
11. Голопристан.р-н	339,3	3,89	336,5	5,46	99,17	570,0	6,28	544,0	6,27	95,44	476,0	4,41	543,0	4,75	114,08			
12. Горностаївський р-н	144,7	5,56	144,5	6,55	99,86	273,0	9,12	205,0	6,34	75,09	139,0	3,67	152,0	4,39	109,35			
13. Іванівський р-н	191,3	7,45	162,1	9,21	84,74	256,0	7,92	280,0	9,33	109,38	178,0	5,33	191,0	5,12	107,30			
14. Каланчацький р-н	140,7	4,52	162,0	4,85	115,14	308,0	7,40	313,0	7,27	101,62	269,0	5,41	276,0	5,08	102,60			
15. Каховський р-н	188,2	3,90	152,0	4,17	80,77	258,0	4,37	292,0	5,09	113,18	281,0	3,70	236,0	3,66	83,99			
16. Н. Сірогозький р-н	125,5	5,12	165,9	9,33	132,19	304,0	9,23	318,0	9,47	104,61	197,0	5,10	238,0	6,13	120,81			
17. Н. Воронцов.р-н	147,2	5,26	116,5	5,68	79,14	219,0	6,38	323,0	8,88	147,49	221,0	5,18	280,0	6,00	126,70			
18. Н. Троїцький р-н	255,4	4,82	243,7	5,84	95,42	384,0	6,12	383,0	6,05	99,74	286,0	4,23	282,0	4,20	98,60			
19. Скадовський р-н	271,8	4,67	296,9	5,63	109,23	460,0	6,44	464,0	5,99	100,87	335,0	3,85	401,0	4,23	119,70			
20. Цюрупинський р-н	383,7	4,16	283,8	4,51	73,96	510,0	4,86	524,0	5,54	102,75	391,0	3,55	432,0	3,80	110,49			
21. Чаплинський р-н	200,3	3,92	224,2	5,38	111,93	292,0	5,01	384,0	6,59	131,51	202,0	2,84	334,0	4,73	165,35			
РАЗОМ:	5299,9	2,98	5282,1	3,88	99,66	9149,0	4,98	9135,0	4,97	99,85	7847,0	3,64	8414,0	3,68	107,23			
22. Обласний бюджет	2255,2	3,04	2268,8	4,51	100,60	4374,0	2,81	3845,0	3,05	87,91	712,0	0,7	1124,0	1,4	157,87			
ВСЬОГО ПО ОБЛАСТІ:	7555,1	3,00	7550,9	4,05	99,94	13523,0	3,99	12980,0	4,19	95,98	8559,0	2,7	9538,0	3,1	111,44			

На прикладі Херсонської області здійснено аналіз динаміки видатків місцевих бюджетів на державне управління за період з 1992 по 2000 рік (зазначені показники наведені у таблиці 1).

Проведено порівняльний аналіз абсолютних планових та фактичних показників видатків на державне управління міст та районів області за 9 років, їх питомої ваги у відповідному загальному обсязі видатків місцевих бюджетів – для кожного року та середнього показника за весь період, який аналізовано (табл.1, табл.2); розраховано процент виконання планових показників видатків на державне управління міст та районів області – для кожного року та середнього показника за весь період, який аналізовано (табл.1, табл.2).

Також визначено кореляційно-регресійні взаємозалежності між питомою вагою запланованих видатків на державне управління у запланованому обсязі видатків міст (районів) та питомою вагою фактичних видатків на державне управління у фактичному обсязі видатків міст (районів) за період з 1992 до 2000 року.

Таблиця 2 – Процент виконання планових показників та питома вага видатків на державне управління у видатках місцевих бюджетів Херсонської області в період 1992-2000 років, %

	Середні показники		
	питома вага за планом	питома вага за фактом	% виконання
1. м. Каховка	3,68	3,37	99,34
2. м. Н.Каховка	3,36	2,95	89,25
3. м. Херсон	2,49	2,40	150,62
4. Білозерський р-н	4,15	4,74	117,30
5. Бериславський р-н	3,12	3,65	151,62
6. В. Олександрівський р-н	3,78	4,77	137,99
7. В. Лепетиський р-н	3,79	5,79	207,85
8. В. Рогачицький р-н	5,19	6,66	140,17
9. Високопільський р-н	5,42	6,37	121,89
10. Генічеський р-н	3,94	4,42	113,83
11. Голопристанський р-н	4,30	4,76	111,09
12. Горностаївський р-н	4,99	4,98	109,64
13. Іванівський р-н	6,21	6,49	101,25
14. Каланчацький р-н	5,03	4,80	111,48
15. Каховський р-н	4,05	4,12	89,48
16. Н. Сірогозький р-н	6,06	6,89	112,71
17. Н. Воронцовський р-н	5,20	5,86	115,64
18. Н. Троїцький р-н	4,22	4,61	104,38
19. Скадовський р-н	4,16	4,45	128,73
20. Цюрупинський р-н	3,55	3,82	138,79
21. Чаплинський р-н	3,76	4,80	125,78
РАЗОМ:	3,50	3,67	113,32
22. Обласний бюджет	1,21	1,48	168,04
УСЬОГО ПО ОБЛАСТІ:	2,76	2,95	113,71

Застосування економетричних методів у розробці моделі регулювання бюджетної системи України започатковано к.е.н. Чугуновим І.Я., бюджет Херсонської області за допомогою визначення кореляційно-регресійних взаємозалежностей досліджується уперше.

Проведений аналіз довів наступне.

У зведеному бюджеті Херсонської області видатки на державне управління в період з 1992 по 2000 роки складали в середньому 2,76% планової і 2,95% фактичної видаткової частини, що перевищує загальнодержавний рівень – за даними Міністерства фінансів, у структурі видатків місцевих бюджетів України питома вага видатків на державне управління в період з 1992 по 1998 роки складала в середньому 2,37% [1]. Серед бюджетів області найнижчі зазначені показники – в обласного бюджету: 1,21% планової і 1,48% фактичної видаткової частини. У бюджетах міст та районів питома вага видатків на державне управління за останні дев'ять років дорівнювала в середньому 3,50% від загального плану і 3,67% від загального факту. Ця тенденція відповідає загальнодержавній, а саме: видатки на державне управління становлять від 1,4% у республіканському бюджеті Автономної Республіки Крим, обласних, міських міст Києва та Севастополя бюджетах до 17,9% від сукупних видатків селищних бюджетів [1]. Тобто, існує своєрідна обернена залежність: чим вищий рівень місцевого бюджету, тим менша питома вага видатків на державне управління.

У період з 1992 по 2000 роки майже в усіх бюджетах області, за винятком міст обласного підпорядкування, Горностаївського та Каланчацького районів, спостерігається перевищення середньої фактичної над середньою плановою питоною вагою видатків на державне управління в загальному обсязі видатків бюджету. Поєднання з тим фактом, що в більшості бюджетів адміністративно-територіальних одиниць області (крім м.Каховки, м.Н.Каховки та Каховського району), фактичні абсолютні показники видатків на державне управління в період з 1992 по 2000 рік у середньому значно перевищували планові (101,25% - 207,85%), доводить недосконалість механізму бюджетного прогнозування на Херсонщині.

Загальні тенденції щодо виконання областю планових показників видатків на державне управління наступні.

За період, який проаналізовано, Херсонська область у середньому виконувала план здійснення витрат на державне управління на 113,71%. Причому у 1992-1994 роках та 1997 році прогнозні показники було значно перевиконано, відповідно на 51,00%; 89,01%; 15,56%; 11,44%. У 1995-1996 роках – майже виконано: відповідно на 99,94% і 95,98%. Починаючи з 1998 року, область не фінансує свої потреби на державне управління значною мірою. Так, у 1998 році зазначені прогнозні показники не виконано на 14,64%; у 1999 – на 14,81%; у 2000 році – на 10,07%.

Найбільший відсоток перевиконання планових видатків на держа-

вне управління протягом періоду, який досліджено, спостерігається в обласного бюджету: середнє перевиконання – у 1,5 рази (168,04%). Максимальний рівень виконання спостерігався у 1993-му (587,50%) та 1992-му (206,67%) роках. Найнижчий – у 1999-му (83,85%) та 1996-му (87,91%) роках.

З 21-ого бюджету міст та районів області за період 1992-2000 років 18 адміністративно-територіальних одиниць в середньому перевиконували планово-нормативні показники видатків на державне управління, деякі – більш ніж у 1,5 рази, наприклад, у Великолепетиському районі факт в середньому складав 207,85% плану, у Бериславському – 151,62%, у м.Херсоні – 150,62%. Але у Каховському районі, містах Н.Каховка і Каховка середній показник виконання зазначених показників нижчий за 100%, відповідно на 10,52%; 10,75%; 0,66%.

При проведенні аналізу у розрізі років відзначаються наступні тенденції.

Найбільші показники виконання плану видатків на державне управління зафіксовано у 1993 році: у зведеному бюджеті – 189,01%, обласному бюджеті – 587,50%, бюджетах міст та районів – 184,53%. Найбільш значне перевищення факту над планом допустили Великолепетиський район – на 760,00%, м.Херсон – на 447,27%, Бериславський район – на 341,67%, Цюрупинський район – на 318,18%. У той же час Нижньосірогозький район додатково органи місцевого самоврядування та виконавчої влади не фінансував (факт дорівнює плану), а Великоолександрівський – допустив навіть невиконання плану за цією групою видатків (на 4%).

Досить високий рівень виконання планових показників видатків на державне управління спостерігався і у 1992 році: у зведеному бюджеті області – 151,00%, в обласному бюджеті – 206,67%, у бюджетах міст та районів – 147,44%. Значне перевиконання зазначених показників допустили Великоолександрівський район (на 160,00%), Верхньорогачицький район (на 150,00%), Нижньосірогозький район (на 140,00%). Не виконали план лише Генічеський район (на 6,67%) та м.Н.Каховка (на 5,88%).

Але значне перевиконання планових показників видатків на державне управління у ці роки зумовлене високим рівнем інфляції і не відображає реальний стан фінансування сфери управління.

Починаючи з 1998 року, фактичні обсяги фінансування видатків на державне управління в області значно скоротилися: на 1661,6 тис.грн (17,42%) порівняно з 1997 роком; у 1999 році – на 183,7 тис.грн (1,93%) порівняно з 1997 роком. Як уже зазначалося вище, у 1998 році зазначені прогнози показники не виконано областю на 14,64%; у 1999 – на 14,81%; у 2000 році – на 10,07%. У 1998 році лише 2 райони області – Великоолександрівський і Високопільський – профінансували видатки на державне управління у повному обсязі, відповідно на 102,24% і 124,88%; у 1999 році – лише Нововоронцовський район – на 103,30%;

у 2000 році – жоден місцевий бюджет області не виконав планових завдань за цим видом видатків.

Для більш поглибленого аналізу динаміки видатків на державне управління протягом 1992-2000 років використано економетричні методи. У певних кореляційно-регресійних рівняннях типу $y = ax + b$ від значення коефіцієнта (а) залежить рівень регулювання показника питомої ваги фактичних видатків певної групи у загальному обсязі фактичної видаткової частини місцевих бюджетів [2].

Для зведеного бюджету області розраховано коефіцієнт кореляції ($R=0,424$) і рівняння регресії ($y = 0,393x + 1,797$). Але на підставі такого низького коефіцієнту не можна робити висновків щодо тенденцій, які склалися. Напроти, значний коефіцієнт кореляції – $R=0,957$, що характеризує динаміку видатків на державне управління, має обласний бюджет. А розраховане рівняння регресії ($y = 1,229x - 0,016$) доводить, що кожного року протягом 1992-2000 років питома вага видатків на державне управління у загальних видатках обласного бюджету збільшувалась на 1,229 відсоткового пункту.

З 21-го бюджету міст та районів області чітка позитивна тенденція у взаємозалежності між питомою вагою запланованих видатків на державне управління у запланованому обсязі видатків місцевих бюджетів та питомою вагою фактичного виконання видатків на державне управління у фактичному обсязі виконання видатків місцевих бюджетів за досить високого коефіцієнта кореляції ($R>0,7$) спостерігається лише в 6 випадках.

1. м. Каховка	$y = 0,301x + 2,290$	$R = 0,746$
2. м. Нова Каховка	$y = 0,298x + 1,990$	$R = 0,764$
3. м. Херсон	$y = 0,283x + 1,695$	$R = 0,718$
4. Генічеський р-н	$y = 0,812x + 1,105$	$R = 0,797$
5. Каланчацький р-н	$y = 0,632x + 1,503$	$R = 0,708$
6. Новотроїцький р-н	$y = 0,675x + 1,680$	$R = 0,712$

де x – питома вага запланованих видатків на державне управління у запланованому обсязі видатків місцевих бюджетів, %;

y – питома вага фактичного виконання видатків на державне управління у фактичному обсязі видатків місцевих бюджетів, %.

Виходячи з вищезазначених рівнянь, можна зробити такі висновки: у 6-ти адміністративно-територіальних одиницях області за зміни питомої ваги запланованих видатків на державне управління у запланованому обсязі видатків місцевих бюджетів на один відсотковий пункт питома вага фактичного виконання видатків на державне управління у фактичному обсязі видатків місцевих бюджетів змінюється менш, ніж на один відсотковий пункт. Зокрема, у Генічеському районі – на 0,812 відсоткового пункту, Новотроїцькому – на 0,675, Каланчацькому – на 0,632, м.Каховка – на 0,301, м.Н.Каховка – на 0,298, м.Херсоні – 0,283 відсоткового пункту.

У решті 15 адміністративно-територіальних одиниць області, у яких коефіцієнт кореляції $< 0,7$, суттєвої взаємозалежності між питомою вагою запланованих видатків на державне управління у запланованому обсязі видатків місцевих бюджетів та питомою вагою фактичного виконання видатків на державне управління у фактичному обсязі виконання видатків місцевих бюджетів не спостерігається.

Таким чином, аналіз, проведений з використанням економетричних методів, підтвердив первинні висновки щодо недосконалості механізму бюджетного планування в Херсонській області, що призводить до перекосів у фінансуванні окремих груп видатків. Має місце процес недорегулювання, тобто при зміні показника питомої ваги запланованих видатків на державне управління в загальному обсязі видатків на 1 відсотковий пункт відповідний фактичний показник змінюється на величину менш ніж 1 відсотковий пункт. Завданням бюджетного регулювання є послаблення коливань у фінансуванні видатків з місцевих бюджетів, використання різноманітних методів та методик аналізу, вивчення досвіду зарубіжних країн у сфері бюджетних відносин.

Вищенаведений аналіз, його результати та висновки є одним з необхідних етапів у процесі розробки методології та моделювання регулювання місцевих бюджетів.

Література:

1. Кириленко О.П. Місцеві бюджети України (історія, теорія, практика). – К.: НІОС, 2000. – 384 с.
2. Чугунов І.Я. Планування дохідної частини місцевих бюджетів // Фінанси України. – 2001. - № 12 – С. 38-47
3. Річний звіт про виконання місцевих бюджетів Херсонської області за 1992 фінансового управління Херсонської облдержадміністрації.
4. Річний звіт про виконання місцевих бюджетів Херсонської області за 1993 фінансового управління Херсонської облдержадміністрації.
5. Річний звіт про виконання місцевих бюджетів Херсонської області за 1994 фінансового управління Херсонської облдержадміністрації.
6. Річний звіт про виконання місцевих бюджетів Херсонської області за 1995 фінансового управління Херсонської облдержадміністрації.
7. Річний звіт про виконання місцевих бюджетів Херсонської області за 1996 фінансового управління Херсонської облдержадміністрації.
8. Річний звіт про виконання місцевих бюджетів Херсонської області за 1997 фінансового управління Херсонської облдержадміністрації.
9. Річний звіт про виконання місцевих бюджетів Херсонської області за 1998 фінансового управління Херсонської облдержадміністрації.
10. Річний звіт про виконання місцевих бюджетів Херсонської області за 1999 фінансового управління Херсонської облдержадміністрації.
11. Річний звіт про виконання місцевих бюджетів Херсонської області за 2000 фінансового управління Херсонської облдержадміністрації.